

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ  
MİNERAL EHTİYATLARININ  
HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN  
SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ  
TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 iyun 2007-ci il tarixində  
baş a çatan altı ay üzrə  
Müstəqil Mühasiblərin Hesabatları**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**MÜNDƏRİCAT**

	<b>Səh</b>
Müstəqil Mühasiblərin Hesabatı	
Qeydlər	4-9
Dövlət və Hasilat Şirkətlərinin Hesabatlarının Xülasəsi	10
Rəy	11
<i>Əlavələr</i>	
Əlavə 1 Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü üzrə Komissiyanın Bəyannaməsi	12
Əlavə 2 Anlaşma Memorandumunun üzvü olan və olmayan Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Şirkətlərinin Siyahısı	13
Əlavə 3 Anlaşma Memorandumunun üzvü olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının və Fiziki Şəxslərin Siyahısı	14-16

---

## MÜSTƏQİL MÜHASİBLƏRİN HESABATI

Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü (MHŞT) üzrə Komissiyasına:

Biz, MHŞT üzrə Komissiyasının ("Komissiya") bəyannaməsinin (bax: Əlavə 1) yoxlamasını həyata keçirərək müəyyən etdik ki, 30 iyun 2007-ci il tarixində başa çatan 6 ay ərzində Azərbaycan Respublikası Hökumətinin ("Hökumət") mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərdən ("Şirkətlər") aldığı ödəniş və ya ayırmaların cədvəli MHŞT üzrə Komissiya, Azərbaycan Respublikasında mineral ehtiyatların hasilatı sahəsində çalışan yerli və xarici şirkətlər (bax Əlavə 2) və qeyri-hökumət təşkilatları və fiziki şəxslərin daxil olduğu Mədən Sənayesində Şəffaflığın Artırılması Koalisiyası (bax: Əlavə 3) arasında 24 noyabr 2004-cü il tarixdə imzalanmış Qarşılıqlı Anlaşma Memorandumuna ("AM") uyğun olaraq hazırlanmışdır. Azərbaycan Respublikasının MHŞT üzrə Komissiyası bəyannaməyə görə cavabdehdir. Bizim cavabdehliyimiz yoxlama əsasında Bəyannamə üzrə rəy bildirməkdir.

Aşağıdakı paraqrafda qeyd olunanlar istisna olmaqla, biz yoxlamayı Əminlik Yoxlamaları üzrə Beynəlxalq Standarta uyğun olaraq aparmışıq və müvafiq olaraq Komissiyanın Bəyannaməsinə təsdiq edən sübutların test üsulu ilə yoxlamasını və bizim şərtlərdə vacib hesab etdiyimiz bu kimi başqa prosedurları həyata keçirmişik. İnanırıq ki, yoxlamamız rəyimizin əsaslı olmasını təmin edir.

Komissiya Bəyannaməsinə yoxlamaq üçün əldə olunan məlumat AM-nun üzvü olan Şirkətlərin yazılı təqdimatından və Hökumətin aldığı ödənişlər və ya ayırmalara dair Komissiya tərəfindən təqdim edilən təfəsilatlı hesabatlardan ibarət olmuşdur. Bizim yoxlamamız Hökumətin aldığı bütün ödəniş və ya ayırmaları və Şirkətlərin etdiyi bütün ödəniş və ya ayırmaları əhatə etməyib. Əgər Şirkətlər ödəniş və ya ayırmalar həyata keçiribsə, lakin bu öz əksini nə Hökumətin, nə də Şirkətin təqdimatında tapmayıbsa, bizim yoxlamamız onları meydana çıxarmaq üçün yetərli deyildir.

### İcra olunmuş işin xülasəsi

Azərbaycan Respublikasının MHŞT üzrə Komissiyasının Hesabatını (Əlavə 1) yoxlamaq üçün biz 30 iyun 2007-ci il tarixində başa çatan 6 ay ərzində Hökumətin aldığı ödəniş və ya ayırmaların cədvəlinin (bax "Hökumətin cədvəli") (AM üzvü olan) Şirkətlər tərəfindən hazırlanmış və Əlavə 2-də verilmiş cədvəllərlə ("Şirkətlər cədvəli") müqayisəsini aparmışıq. Yuxarıdakı cədvəllər arasındakı fərqlərin səbəblərini müəyyənləşdirmək üçün biz şəraitin tələb etdiyi zəruri prosedurları həyata keçirmişik. Əldə olunmuş nəticələr aşağıda öz əksini tapmışdır.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞGUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

**QEYDLƏR**

**Xarici Şirkətlərin hasilatında Hökumətin payı**

**Qeyd 1 Xarici Şirkətlərin istehsal həcmində pul şəklində Hökumətin payı**

Bu, Hökumətin neft hasilatında, xarici Şirkətlərin Hökumətə pul vəsaiti kimi köçürdükleri payını əks etdirir. Neft Şirkətləri Hökumətin payını Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişlərinə ("HPBS") uyğun olaraq, məhsul və ya pul vəsaiti şəklində köçürürlər.

	<b>milyon ABŞ dolları</b>
Hökumətin cədvəli	17.6
Şirkətlərin cədvəli	23.2
Fərq	(5.6)

5.6 milyon ABŞ dolları, məlumat verilməsi mütləq olmayan bənd sayılmasına baxmayaraq, Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilmişdir. Bu məbləğ, ARDNŞ-nə xarici hasilat şirkəti tərəfindən ARDNŞ-nin payı kimi ödənilmişdir və kommersiya fəaliyyətinə aid olduğundan, ARDNŞ-nin dövlət strukturu kimi fəaliyyəti ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Biz, bu fərqi həmin xarici hasilat şirkətindən əlavə təsdiqləyici və izahat sənədləri aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**Qeyd 2 Xam neft**

Bu, Hökumətə məhsul şəklində köçürülən və xarici Şirkətlərin neft hasilatında Hökumətə məxsus payı əks etdirir.

	<b>milyon barel</b>
Hökumətin cədvəli	16.0
Şirkətlərin cədvəli	14.0
Fərq	2.0

Aşağıda, Qeyd 7-də göstərilirdiyi kimi, 2.0 milyon barel neft Azəri-Çıraq-Günəşli ("AÇG") yatağının tərəfdaşları olan iki xarici şirkət tərəfindən səhvən xarici şirkətlərin istehsal həcmində Hökumətin payı yerinə royalti kimi göstərilmişdir və xarici hasilat Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilməlidir. Biz, bu fərqi Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti (ABƏŞ) və həmin xarici hasilat şirkətindən əlavə təsdiqləyici sənədlər aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARIXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

**Qeyd 3 Qaz**

Bu həm təbii, həm də səmt qazını özündə əks etdirir. Səmt qazı Hökumətlə olan razılışmaya əsasən, təmənnəsiz köçürülür. Təbii qaz isə xarici şirkətlərin istehsal həcmində Hökumətin payıdır və Hökumətə məhsul şəklində köçürülür.

	<b>min kub metr</b>
Hökumətin cədvəli	1,431,538.0
Şirkətlərin cədvəli	1,338,949.7
Fərq	92,588.3

- 92, 500.4 min kub metr:

Hökumət bir xarici hasilat şirkətindən aldığı qazın həcmi 1,418,954.0 min kub metr göstərdiyi halda, xarici hasilat şirkəti bu həcmi yalnız 1, 326, 453.6 min kub metr kimi göstərmişdir. 92,500.4 min kub metr kimi nəticələnən fərq Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilməlidir. Fərqi böyük qismi tərəflərin müxtəlif ölçü vahidləri istifadə etməsi faktı ilə əlaqədar yaranır: xarici hasilat şirkəti həcmi Normal Kub Metrlə (Nm<sup>3</sup>), 0°C-də; Hökumət isə Standart Kub Metrlə (Sm<sup>3</sup>), 20°C-də ölçmüşdür. Bizim xahişimizə əsasən, hasilat şirkəti təsdiq etmişdir ki, bu rəqəmi Sm<sup>3</sup>-lə ölçsəydi, Hökumətə köçürülmüş qazın həcmi 1,421,663.6 min kub metr göstərmiş olardı. Buna uyğun olaraq tərəflərin göstərdikləri rəqəmlərdəki fərq cəmi 2,709.6 min kub metr təşkil etmiş olardı ki, bu da aşağıdakı cədvəldə öz əksini tapmışdır:

Hökumət tərəfindən göstərilən min Standard Kub Metr (Sm <sup>3</sup> )	1,418,954.0
Xarici hasilat şirkəti tərəfindən göstərilən min Standard Kub Metr (Sm <sup>3</sup> )	1,421,663.6
Fərq	(2,709.6)

2,709.6 min kub metr fərq nəqliyyat və digər ölçülmədə qeyri-dəqiqlik nəticəsində yaranır

- 87.9 min kub metr həcmində hesablanan qalan fərq aşağıdakılardan ibarətdir:

130.0 min kub metr:

Bir xarici hasilat şirkəti Hökumətə nəql edilən 130.0 min kub metri öz hesabatına daxil etməmişdir. Bu Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilməlidir. Biz, bu fərqi ARDNŞ və sözügedən xarici şirkətdən əlavə təsdiqləyici və izahat sənədləri aldıqdan sonra təsdiq etdik.

(42.1 min kub metr):

42.1 min kub metr fərq bir xarici hasilat şirkətinin 774.1 min kub metrin Hökumətə nəql etməsi kimi, Hökumətin isə xarici hasilat şirkətindən 732.0 min kub alması kimi göstərməsi səbəbindən yaranmışdır. Bu səhv xarici hasilat şirkətinin göstərdiyi qaz həcminə tətbiq olunmayan xüsusi konversiya və ya çevrilmə əmsalına görə meydana çıxmışdır. Bu fərq Hökumətin cədvəlinə daxil edilməlidir. Biz, bu fərqi ARDNŞ və sözügedən xarici şirkətdən əlavə təsdiqləyici sənədlər aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASİLATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

**Hökumətə mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici Şirkətlərdən digər daxilolmalar**

**Qeyd 4 Bonuslar**

Bonuslar neft Şirkətləri tərəfindən hasilat hüquqlarının təhvil verilməsi və transfer edilməsinə görə ödədiyi haqları əks etdirir. Bu haqlar Hökumətlə olan müvafiq razılaşmaya əsasən neft yataqlarının işlənməsinin müəyyən mərhələlərində ödənilir.

	<b>milyon ABŞ dolları</b>
Hökumətin cədvəli	41.0
Şirkətlərin cədvəli	36.0
Fərq	5.0

Bu fərq, xarici hasilat şirkətinin 5.0 milyon ABŞ dolları məbləğində bonus ödəməsinə öz hesabatına daxil etməməsi səbəbindən yaranmışdır. Biz bu fərqi sözügedən xarici şirkətdən əlavə təsdiqləyici sənədlər və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu (ARDNF) tərəfindən bu ödənişi təsdiq edən sənədin surətini almaqla təsdiq etdik.

**Qeyd 5 Hökumətə ödənilən nəqliyyat tarifləri**

Bu, Azərbaycan Respublikasının ərazisində neftin nəqli üçün neft şirkətlərinin Hökumətə ödədikləri haqları əks etdirir.

	<b>milyon ABŞ dolları</b>
Hökumətin cədvəli	-
Şirkətlərin cədvəli	0.2
Fərq	(0.2)

0.2 milyon ABŞ dolları yanlışıqla AÇG tərəfdaşlarından biri olan, bir xarici hasilat şirkəti tərəfindən Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilmişdir. Biz bu fərqi sözügedən xarici hasilat şirkətindən əlavə təsdiqləmə və ABƏŞ-dən əlavə məlumat aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**Qeyd 6 Akrhesabı ödənişlər**

Bu, tədqiqat mərhələsində torpaq və ya dəniz sahələrinin istifadəsi üçün mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətlərin ödədikləri rüsumları əks etdirir.

	<b>milyon ABŞ dolları</b>
Hökumətin cədvəli	0.9
Şirkətlərin cədvəli	-
Fərq	0.9

0.9 milyon ABŞ dolları məbləğində akrhesabı ödəniş yanlışıqla bir xarici hasilat şirkəti tərəfindən hesabatla daxil edilməmişdir. Biz bu fərqi sözügedən xarici hasilat şirkətindən təsdiqləyici və ARDNF-dən ödəniş sənədlərinin surətlərini aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

**Mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətlər tərəfindən Hökumətə ödənilmiş vergilər**

**Qeyd 7 Royalti**

Royalti (mədən vergisi) Azərbaycan Respublikasının ərazisində (Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına aid olan sektoru daxil olmaqla) yeraltı qatlardan faydalı qazıntıların (mineral ehtiyatların) çıxarılmasına görə ödənilir.

	milyon ABŞ dolları	neft (nemb)
Hökumətin cədvəli	-	-
Şirkətlərin cədvəli	23.0	2.0
Fərq	(23.0)	(2.0)

23.0 milyon ABŞ dolları məbləği xarici hasilat şirkəti (AÇG tərəfdaşı) tərəfindən yanlışlıqla gəlir vergiləri ödənişlərinin bir hissəsi olduğu halda, royalti ödəmələrinə daxil edilmişdir. Biz bu fərqi sözügedən xarici hasilat şirkətidən və ABƏŞ-dən əlavə izahat və təsdiqləmə aldıqdan sonra təsdiq etdik.

Yuxarıda, Qeyd 2-də məlumat verildiyi kimi, xarici şirkətin hasilat həcmində Hökumətin hasilat hüquq sənədində göstərilmiş 2.0 milyon barel, bu xarici hasilat şirkətləri (AÇG tərəfdaşları) tərəfindən royalti kimi verilmiş, buna görə də, Şirkətlərin cədvəlində müvafiq olaraq yenidən təsnifləşdirilməlidir. Biz bu fərqi bu xarici hasilat şirkətlərindən və ABƏŞ-dən əlavə təsdiqləyici sənədlər aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**Qeyd 8 Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq vergi ödəyicisinin gəlirləri (vergidən azad edilən gəlirlərdən başqa) və gəlirdən çıxılan xərcləri arasında olan fərqdən tutulan vergidir.

	milyon ABŞ dolları <sup>1</sup>
Hökumətin cədvəli	896.2
Şirkətlərin cədvəli	866.9
Fərq	29.3

29.3 milyon ABŞ dolları məbləğində fərq aşağıdakılardan ibarətdir:

- 0.5 fərqi bir xarici hasilat şirkəti tərəfindən ödənilən gəlir vergisidir, lakin səhvən Hökumət cədvəlinə daxil edilməmişdir. Biz bu fərqi, sözügedən xarici şirkətdən və Vergilər Nazirliyindən alınmış ödəniş sənədlərini yoxlayaraq təsdiq etdik.

29.8 milyon ABŞ dolları həcmində fərq, səhvən xarici hasilat şirkəti tərəfindən hesabatda daxil edilməmiş və bu fərq Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilməlidir. Biz bu fərqi sözügedən xarici şirkətdən və Vergilər Nazirliyindən alınmış ödəniş sənədlərini yoxlayaraq təsdiq etdik.

<sup>1</sup> Hökumətin hesabatında əks olunan məbləğ yeni Azərbaycan manatı ("AZN") ilə ifadə olunmuşdur. Ödənişlər ABŞ dolları ilə aparılmışdır və ödəniş aparıldığı tarixdə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikası Milli Bankının ("ARMB") rəsmi məzənnəsi ilə konvertasiya olunmuşdur.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASİLATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

**Yerli Şirkətlərin hasilatında Hökumətin payı**

**Qeyd 9 Qaz**

Bu həm təbii, həm də səmt qazı özündə əks etdirir. Səmt qazı Hökumətlə olan razılışmaya əsasən, təmənnasız köçürülür. Təbii qaz isə xarici şirkətlərin istehsal həcmində Hökumətin payıdır və Hökumətə məhsul şəklində köçürülür.

	<b>min kub metr</b>
Hökumətin cədvəli	7,969.0
Şirkətlərin cədvəli	9,103.6
Fərq	(1,134.6)

1,134.6 min kub metr qaz Hökumətin hesabatına daxil edilməmiş, buna uyğun olaraq, Hökumətin cədvəlinə əlavə edilməlidir. Biz bu fərqi ARDNŞ və sözügedən yerli hasilat şirkətindən əlavə təsdiqləmə, eləcə də vacib köməkçi sənədlər əldə etdikdən sonra təsdiq etdik.

**Yerli şirkətlər tərəfindən Hökumətə ödənilmiş vergilər**

**Qeyd 10 Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi vergi ödəyicisinin gəlirləri (vergidən azad edilən gəlirlərdən başqa) və Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə əsasən gəlirdən çıxılan xərcləri arasında olan fərqdən tutulan vergidir.

	<b>milyon AZN</b>
Hökumətin cədvəli	15.7
Şirkətlərin cədvəli	15.2
Fərq	0.5

0.5 milyon AZN fərqi aşağıdakılardan ibarətdir:

- 0.7 milyon AZN vergi auditi nəticəsində vergi idarələri tərəfindən əlavə yığılmış gəlir vergisidir, ödənilmiş, lakin yerli istehsal şirkəti tərəfindən məruzə edilməmişdir. Buna uyğun olaraq, bu Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilməlidir. Biz bu fərqi sözügedən yerli hasilat şirkətindən ödəniş sənədlərini yoxladıqdan və Vergilər Nazirliyindən izahat aldıqdan sonra təsdiq etdik.
- 0.2 milyon AZN məbləğində fərq yerli hasilat şirkətinə kəsilmiş vergi cəriməsini göstərir və bu Hökumətin cədvəlindən çıxarılmalıdır. Biz bu fərqi sözügedən yerli hasilat şirkətində ödəniş sənədlərini yoxladıqdan və Vergilər Nazirliyindən izahat aldıqdan sonra təsdiq etdik.
- 0.4 milyon AZN məbləğində fərq sözügedən yerli hasilat şirkətinin məruzə etdiyi toplanmış gəlir vergisini ödənilmiş gəlir vergisi kimi göstərməməsi səbəbindən yaranmışdır. Bu fərq Şirkətlərin cədvəlindən çıxarılmalıdır. Biz bu fərqi sözügedən yerli hasilat şirkətindən alınmış ödəniş sənədlərini yoxladıqdan sonra təsdiq etdik.



**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

**Qeyd 11      *Digər vergilər***

Digər vergilər özündə əmlak, torpaq, yol vergisini və ƏDV-ni birləşdirir. Ödəmə mənbəyindən tutulan vergi, fiziki şəxslərin gəlir vergisi və sosial sığorta ödənişləri bura daxil deyildir.

	<b>milyon AZN</b>
Hökumətin cədvəli	66.5
Şirkətlərin cədvəli	66.7
Fərq	(0.2)

0,2 milyon AZN məbləğində fərq bir yerli hasilat şirkətinin ödənilmiş əmlak və yol vergisi əvəzinə hesablanmış əmlak və yol vergisini kimi göstərməsi səbəbindən yaranmışdır. Biz, bu fərqi sözügedən yerli şirkətin ödəniş sənədlərini yoxladıqdan sonra təsdiq etdik.

**Qeyd 12      *Qiymət fərqi***

Qiymət fərqi ixrac olunmuş neftin müqavilə qiyməti ilə respublikadaxili topdansatış qiyməti arasındakı fərqdən əldə edilən daxilolmalardır.

	<b>milyon ABŞ dolları</b>
Hökumətin cədvəli	19.0
Şirkətlərin cədvəli	24.7
Fərq	(5.7)

5.7 milyon ABŞ dolları həcmində fərq 30 iyun 2007-ci il tarixindən əvvəl yerli hasilat şirkəti tərəfindən həyata keçirilən fond köçürmələri səbəbindən meydana gəlmişdir. Bu Hökumət tərəfindən 2 iyul 2007-ci ildə qəbul edilmişdir. Biz bu fərqi ödəniş sənədlərini nəzərdən keçirdikdən və ARDNF-dən izahat aldıqdan sonra təsdiq etdik.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN  
SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY

HÖKUMƏT VƏ XARİCİ HASILAT ŞİRKƏTLƏRİNİN HESABATLARININ XÜLASƏSİ

Xarici Hasilat Şirkətləri													
	Hökumətin Hesabatı				Xarici Hasilat Şirkətlərinin Hesabatı				Fərq				Qeydlər
	Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		
	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m <sup>3</sup> )	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m <sup>3</sup> )	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m <sup>3</sup> )	
Pul vəsaitləri	17.6	-	-	-	23.2	-	-	-	(5.6)	-	-	-	1
Xam neft	-	-	16.0	-	-	-	14.0	-	-	-	2.0	-	2
Qaz	-	-	-	1,431,538.0	-	-	-	1,338,949.7	-	-	-	92,588.3	3
Bonuslar	41.0	-	-	-	36.0	-	-	-	5.0	-	-	-	4
Nəqletmə tarifləri	-	-	-	-	0.2	-	-	-	(0.2)	-	-	-	5
Akrhesabı ödənişlər	0.9	-	-	-	-	-	-	-	0.9	-	-	-	6
Royalti	-	-	-	-	23.0	-	2.0	-	(23.0)	-	(2.0)	-	7
Mənfəət vergisi	896.2	-	-	-	866.9	-	-	-	29.3	-	-	-	8

Yerli Hasilat Şirkətləri													
	Hökumətin Hesabatı				Yerli Hasilat Şirkətlərinin Hesabatı				Fərq				Qeydlər
	Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		
	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m <sup>3</sup> )	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m <sup>3</sup> )	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m <sup>3</sup> )	
Qaz	-	-	-	7,969.0	-	-	-	9,103.6	-	-	-	(1,134.6)	9
Royalti	-	97.7	-	-	-	97.7	-	-	-	-	-	-	-
Mənfəət vergisi	-	15.7	-	-	-	15.2	-	-	-	0.5	-	-	10
Digər vergilər	-	66.5	-	-	-	66.7	-	-	-	(0.2)	-	-	11
Qiymət fərqləri <sup>2</sup>	19.0	-	-	-	24.7	-	-	-	(5.7)	-	-	-	12

**Bu cədvəldə istifadə olunan akronimlər və ixtisarlər**

ABŞ dolları	-	Amerika Birləşmiş Ştatları dolları
AZN	-	Yeni Azərbaycan Manatı
Nemb	-	neft ekvivalentinin milyon bareli
m <sup>3</sup>	-	kub metr

<sup>2</sup> Neft satışında yaranan qiymət fərqi dən daxilolmaları əks etdirir.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN  
SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**RƏY**

Şirkətlər tərəfindən edilmiş bütün ödəniş və ya ayırmaların və Hökumət tərəfindən qəbul olunan bütün ödəniş və ya ayırmaların yoxlamasını apardığımız zaman edilməsi zəruri olan hər hansı mümkün düzəlişlər (əgər olmuşsa) istisna olmaqla, bu hesabatda öz əksini tapmış yoxlamamıza əsaslanaraq verdiyimiz rəy belədir: 30 iyun 2007-ci il tarixində başa çatan 6 ay ərzində qəbul olunmuş ödəniş və ya ayırmaların cədvəli ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafliq Təşəbbüsü (MHŞT) üzrə Komissiyasının Bəyannaməsi yuxarıda qeyd olunan tələblərə uyğun olaraq hazırlanmış və bütün əhəmiyyətli hallar düzgün əks olunmuşdur.

Bu hesabat AM-nu imzalayan tərəflərin istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuşdur və digərləri tərəfindən və AM-da qeyd olunmayan məqsədlər üçün istifadə edilməməlidir.

*Moore Stephens Azerbaijan*

18 dekabr 2007

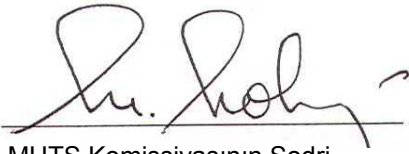
**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**Əlavə 1**

**Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafliq Təşəbbüsü (MHŞT) üzrə Komissiyanın Bəyannaməsi**

30 iyun 2007-ci il tarixdə başa çatan 6 ay ərzində Azərbaycan Respublikası Hökumətinin ("Hökumət") mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərdən ("Şirkətlər") aldığı ödəniş və ya ayırmaların cədvəli MHŞT üzrə hökumət Komissiyası, Azərbaycan Respublikasında mineral ehtiyatların hasilatı sahəsində çalışan yerli və xarici şirkətlər (bax: Əlavə 2) və qeyri hökumət təşkilatların (bax: Əlavə 3) arasında 24 noyabr 2004-cü il tarixdə imzalanmış Anlaşma Memorandumuna ("AM") uyğun olaraq hazırlanmışdır.



MHTŞ Komissiyasının Sədri

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**Əlavə 2**

**Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan və tərəfi olmayan, mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərin siyahısı**

**Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan şirkətlər**

1. BP Eksploreyşn (Kaspian Sea) Limited,
2. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti,
3. Total E&P Azərbaycan B.V,
4. İTOÇU Oyl Eksploreyşn (Azərbaycan) Inc.,
5. Statoyl,
6. Turkish Petroleum A.O.,
7. Komonvels Neft və Qaz,
8. Ekson Azərbaycan Limited,
9. KonokoFilips,
10. Amerada Hess (ACG) Limited,
11. Devon Enerji Kaspian Korporeyşn,
12. Lukoyl Oversiz,
13. Şenqli Oyl,
14. Salyan Oyl Limited,
15. Karasu Əməliyyat Şirkəti,
16. Şell Azərbaycan Eksploreyşn ənd Prodakşn,
17. Middle East Petroleum,
18. Anşad Petrol BM,
19. Şirvan Oyl BM,
20. Azgerneft BM,
21. İnpeks,
22. Şevron Oversiz Petroleum Azərbaycan Limited
23. Binəqədi Oyl Əməliyyat Şirkəti
24. Royal Association of Finance Investors (RAFI OIL FZE)
25. Naftiran İntergrade Co LTD (NICO)

**Anlaşma Memorandumunun tərəfi olmayan şirkətlər**

1. Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti ("ABƏŞ")<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> ABƏŞ ACG neft yatağının əməliyyat şirkətidir. ABƏŞ-nin partnyorları BP Eksploreyşn (Kəspian Si) Limited, Ekson Azərbaycan Limited, Statoil, İnpeks, ARDNŞ, Devon Enerji Kaspian Korporeyşn, İTOCHU oyl Eksploreyşn (Azərbaycan),Amerada Hess (ACG) Limited, Turkish Petroleum A.O, Unocal Xazar (Şevron Oversiz Petroleum Azərbaycan Limited).

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARIXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**Əlavə 3**

**Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) və Fiziki Şəxslərin Siyahısı**

**QHT-lər**

1. Cəmiyyətin və Vətəndaş Əlaqələrinin İnkişafı
2. Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları İctimai Birliyi
3. Avrasiya Hüquqşünaslar Assosiasiyası
4. "Xalça Dünyası" Assosiasiyası (Quba bölgəsi)
5. Qadın Problemləri Tədqiqatları Mərkəzi
6. İqtisadi və Siyasi Araşdırmalar Mərkəzi
7. İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzi (İSİM)
8. Beynəlxalq İnsan Hüquqları Cəmiyyətinin Milli Qrupu
9. D.Əliyeva adına Qadın Hüquqlarının Müdafiə Cəmiyyəti
10. Demokratik Seçkilərə Dəstək Mərkəzi İctimai Birliyi
11. Sosial İqtisadi Araşdırmalar İctimai Birliyi
12. Elmi və Texniki Tərəqqi və Təhsil Fondu
13. Beynəlxalq Eko-energetika Akademiyası
14. Demokratik Dəyərlərin Müdafiəsi Fondu
15. İctimai Maliyyə Monitorinq Mərkəzi
16. "Tərəqqi" Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi İctimai Birliyi
17. Demokratik İslahatlar Uğrunda Cəmiyyət
18. Multimedia İnformasiya və Texnologiya mərkəzi
19. Siyasi Plüralizm İnstitutu
20. Humanitar Tədqiqatlar Cəmiyyəti
21. Mina Qurbanları Cəmiyyəti
22. "Sağlam Həyata Doğru" İB
23. Dalğa Gənclər Hərəkatı
24. Demokratiya və Qadın Təşəbbüsləri İB
25. Demokratik İnkişaf və İqtisadi Əməkdaşlıq
26. Sosial Strateji Tədqiqatlar və Analitik Araşdırmalar İB
27. Demokratiyanın İnkişafı və Hüquqi Yardım Mərkəzi
28. Transnəqliyyatın (nəqliyyatın) Kompleks Problemləri İnstitutu
29. Azad İstehlakçılar Birliyi
30. Aqroeko Konsaltinq Mərkəzi
31. "Proqres" İctimai Birliyi, Gəncə
32. Azərbaycan İnşaat Assosiasiyası
33. Yaşillər Hərəkatı
34. Qadınlar arasında həmrəylik
35. Demokratik İslahatçı Gənclər İctimai Birliyi
36. Azərbaycan Sağlamlıq İnkişaf İctimai Birliyi
37. Sosial- İqtisadi Hüquqlar üzrə Təlim- Monitorinq Mərkəzi
38. İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi
39. «Buta» Humanitar Uşaq Fondu
40. İslam, Demokratiya və İnsan Haqları mərkəzi
41. Ekoleks təşkilatı
42. Yerli dostları/Azərbaycan
43. "Ümid" Humanitar və Sosial Dayaq Mərkəzi
44. Gənc Hüquqşünaslar Birliyi

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARIXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**Əlavə 3 (davamı)**

**Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) və Fiziki Şəxslərin Siyahısı (davamı)**

**QHT-lər (davamı)**

45. Gənclərin İnkişaf Mərkəzi
46. "Xilaskar" İctimai Birliyi
47. "Finance" Şəffaf Bütçə İctimai Birliyi (İmişli)
48. Media İnkişaf Mərkəzi
49. Azad İqtisadiyyat Mərkəzi
50. "İnam" Plüralizm Mərkəzi
51. İqtisadi Texnologiyalar İnstitutu
52. "Free Person" İnsan Hüquqlarının Müdafiə Cəmiyyəti
53. Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsi
54. Demokratik Təşəbbüslərə Dəstək Mərkəzi
55. İnsan Hüquqları və Qanunçuluğun Müdafiəsi Burosu
56. Centre for Assistance to Democratic Elec Demokratik Seçkilərə Yardım Mərkəzi
57. Azərbaycan Futbolunun İnkişafı Mərkəzi" İB
58. Demokratik İslahatlar Mərkəzi
59. "Əks- səda" Beynəlxalq Jurnalitə Tədqiqatları Mərkəzi
60. "Ekspert" ekonomik jurnalı
61. "Bilik" Gəncə
62. Gənc Nəslin Maarifləndirilməsi İctimai Birliyi
63. Vətəndaşların əmək hüquqlarını müdafiə liqası
64. Demokratiya və Qadın Hüquqlarının Himayə Mərkəzi
65. Yevlax Regional İnkişaf Mərkəzi İB (Yevlax şəhəri)
66. "Rüzgar" Ekoloji İctimai Birliyi
67. "İnsan Haqqları-2003" İctimai Birliyi
68. "Qadın Dünyası" İctimai Birliyi
69. Gəncə Uşaq Fondu
70. Konstitusiya Fondu
71. Demokratik İslahatlar Uğrunda Cəmiyyət
72. Qafqaz Media Tədqiqatlar Mərkəzi
73. Tacirlər və İstehsalçılar Birliyi
74. Hüquq Təşəbbüsü Fondu
75. Xəzər Universiteti nəzdində Biznes Araşdırmalar Mərkəzi
76. Crude Accountability
77. "Saniyə" Humanitar İnformasiya Analitik Agentliyi
78. Neft Araşdırmaları Mərkəzi
79. Mediada Vətəndaş Hüquqlarının Müdafiəsi Fondu
80. XXI Əsr Təhsil Mərkəzi İctimai Birliyi
81. "Elektron Seçki " İctimai Birliyi
82. İqtisadi İnnovasiya Mərkəzi
83. Bərabər İmkanlar Mərkəzi
84. HVA Regional bölgəsi (Gəncə)
85. Vətəndaş Cəmiyyəti Quruculuğuna Yardım Mərkəzi (Regional QHT Ağstafa rayonu)
86. Azərbaycan Qadınlarının Siyasi Mədəniyyət Mərkəzi
87. Azərbaycan Ekoloji Standartların Monitorinqi Mərkəzi

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASİLATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN  
SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA  
30 İYUN 2007-Cİ İL TARİXDƏ BAŞA ÇATAN ALTI AY**

---

**Əlavə 3 (davamı)**

**Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) və Fiziki Şəxslərin Siyahısı (davamı)**

**QHT-lər (davamı)**

88. Sülh və Demokratiya Təşkilatı
89. Qarabağ Əlillərinə Qayğı Cəmiyyəti
90. Eko- Aləm İctimai Birliyi
91. İnsan Hüquqları XXI əsr -Azərbaycan Fondu
92. Milli Ekoloji Proqnozlaşdırma Mərkəzi

**Fiziki Şəxslər**

1. Bəkirzadə Şəbnəm
2. Dünya Sakit
3. Əliyev Elmidar
4. Həmidova Hicran
5. Hüseynli Fikrət
6. Xəlilov Ruslan
7. İsayev Samir
8. İbrahimov Zaur
9. Qəhrəmanov Niyazi
10. Mövsümov Şamil
11. Musayev Ceyhun
12. Seyidova Süheyla
13. Səfərov Afiq